

Δείκτης Νοημοσύνης και επαγγελματική επιτυχία

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

image not found or type unknown

[betterthinking_2](#) Η μέτρηση του Δείκτη Νοημοσύνης (ΔΝ) όσο ακριβής και αν είναι αφορά μόνο ένα μέρος της νοημοσύνης. Σύμφωνα με τη θεωρία των πολλαπλών συστατικών της νοημοσύνης κατά Gardner, διακρίνονται επτά ανεξάρτητα είδη νοημοσύνης: η γλωσσική, η λογικομαθηματική, η χωρική, η μουσική, η σωματική-κινησθητική, η διαπροσωπική και η ενδοπροσωπική νοημοσύνη. Τα συμβατικά τεστ νοημοσύνης, που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση του ΔΝ, θεωρείται ότι μετρούν ένα μικρό μόνο τμήμα της νοημοσύνης και εστιάζονται στην ακαδημαϊκή μάθηση και προσαρμογή, στη μέτρηση δηλαδή της αδρανούς νοημοσύνης η οποία δεν βοηθά ιδιαίτερα το άτομο στις συνθήκες της καθημερινής ζωής.

Τα τεστ που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της νοημοσύνης δεν μπορούν να μετρήσουν τη διαπροσωπική και ενδοπροσωπική νοημοσύνη, όπως δεν μετρούν το ποιος μαθαίνει από την εμπειρία ή ποιος μπορεί να προσαρμόζεται στο περιβάλλον, παράμετροι που κατά τον Sternberg συνιστούν τον ορισμό της νοημοσύνης. Οι γνωστικές συνεπώς ικανότητες και τα τυπικά προσόντα που συγκεντρώνει κανείς, δεν επαρκούν για να καθορίσουν μια επιτυχημένη επαγγελματική πορεία, αλλά απαιτούνται και άλλες ικανότητες που περικλείονται στον όρο «νοημοσύνη της επιτυχίας».

Η «νοημοσύνη της επιτυχίας» είναι το σύνολο των ικανοτήτων που χρησιμοποιεί το άτομο για να επιτύχει σημαντικούς στόχους στη ζωή και στη σταδιοδρομία του και σχετίζεται με την αυτοαντίληψη και αυτογνωσία, αλλά και με πολλές κοινωνικές, συναισθηματικές και διαπροσωπικές ικανότητες. Αναφέρεται δηλαδή σε γνώση προσανατολισμένη στη δράση, η οποία κατά κανόνα αποκτιέται χωρίς άμεση βοήθεια από άλλους και επιτρέπει στους ανθρώπους να πετυχαίνουν στόχους στους οποίους αυτοί προσωπικά αποδίδουν αξία. Η πρόσληψη και χρήση αυτής της γνώσης φαίνεται να είναι ιδιαίτερα σημαντική για τις αποτελεσματικές επιδόσεις σε εγχειρήματα του πραγματικού κόσμου. Ένα επίσης σημαντικό στοιχείο το οποίο αποτελεί εν μέρει αυτό που αποκαλείται νοημοσύνη της επιτυχίας είναι το επιχειρηματικό αισθητήριο το οποίο ο ΔΝ δεν μπορεί καθόλου να το μετρήσει.

Η νοημοσύνη της επιτυχίας αφορά τρεις πτυχές της νοημοσύνης: την αναλυτική, τη δημιουργική και την πρακτική και είναι κατ' εξοχήν αποτελεσματική όταν εξισορροπεί και τις τρεις πτυχές της. Είναι πιο σημαντικό δηλαδή να ξέρει κανείς

πότε και πώς να χρησιμοποιεί αυτές τις πτυχές της νοημοσύνης της επιτυχίας από να τις διαθέτει απλώς. Η αναλυτική νοημοσύνη περιλαμβάνει την νοημοσύνη που είναι απαραίτητη για την επίλυση προβλημάτων και για τη λήψη αποφάσεων και δεν είναι ταυτόσημη με την ακαδημαϊκή νοημοσύνη που μετριέται από τα τεστ νοημοσύνης τα οποία μπορούν να μετρήσουν μόνο ένα μέρος της αναλυτικής ικανότητας. Η πρακτική επίσης νοημοσύνη, εμφανίζεται ως αντίλογος προς το δείκτη νοημοσύνης, καθώς επεξηγεί την πρόοδο και επιτυχία ανθρώπων στην πραγματική ζωή και κυρίως στο εργασιακό περιβάλλον, των οποίων ο βαθμός στα διάφορα τεστ νοημοσύνης δεν ήταν αρκετά ελπιδοφόρος. Επομένως, οι δεξιότητες της πρακτικής νοημοσύνης μπορεί να μην παίζουν τόσο μεγάλο ρόλο, όταν πρόκειται να μπει κανείς σε μια σχολή, έχουν όμως πολύ μεγάλη σημασία για την επιτυχημένη άσκηση του αντίστοιχου επαγγέλματος. Η νοημοσύνη της επιτυχίας είναι η ικανότητα επίλυσης ασαφώς δομημένων προβλημάτων για τα οποία οι στρατηγικές που διδάσκονται στον ακαδημαϊκό χώρο δεν έχουν ιδιαίτερα αποτελέσματα. Η συμβατική δηλαδή ακαδημαϊκή νοημοσύνη, η οποία κινείται βάσει του ΔΝ, μετρά κυρίως την ικανότητα επίλυσης σαφώς δομημένων προβλημάτων, παραγκωνίζοντας την αξία της επίλυσης ασαφώς δομημένων, τα οποία όμως συναντάμε πολύ συχνά στην καθημερινότητα μας.

Αυτό που κάνει τα άτομα με διακεκριμένη επίδοση να κατέχουν ηγετικά πόστα και να ξεχωρίζουν σε αυτά, είναι η ικανότητα δημιουργίας κινήτρων, οι διαπροσωπικές και οι πολιτικές τους ικανότητες, βασικά στοιχεία όχι ευφυΐας αλλά Συναισθηματικής Νοημοσύνης. Στην πραγματικότητα, η Συναισθηματική Νοημοσύνη μπορεί να είναι πιο αξιόπιστος δείκτης της μελλοντικής επαγγελματικής επιτυχίας ενός ανθρώπου και το γεγονός ότι πολλοί άνθρωποι με υψηλό ΔΝ καταλήγουν να εργάζονται για ανθρώπους με μέτριο ΔΝ επιβεβαιώνει την άποψη ότι οι άνθρωποι μπορούν να είναι έξυπνοι με τρόπο ανεξάρτητο από τον ΔΝ. Η συναισθηματική νοημοσύνη είναι χαρακτηριστικό της προσωπικότητας του κάθε ανθρώπου αλλά και νοητική ικανότητα, την οποία το άτομο την κληρονομεί, την διδάσκεται την εξελίσσει και την αναπτύσσει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του.

Η συναισθηματική νοημοσύνη καθορίζει τον βαθμό στον οποίο ένα άτομο, προσαρμόζεται εύκολα στο περιβάλλον, μπορεί να ελέγχει τα συναισθήματά του και να κατανοεί τα συναισθήματα και τα κίνητρα των άλλων, μπορεί να εργάζεται κάτω από πίεση και να συνεργάζεται με άλλους για την επίτευξη ενός στόχου, να κάνει σωστή ιεράρχηση στόχων και αναγκών, να αποφεύγει τα λάθη, να γνωρίζει και να διαχειρίζεται τις διαφωνίες, να είναι ικανό στην επικοινωνία και στην δημιουργία δεσμών, να έχει ευσυνειδησία, αισιοδοξία, ικανότητα πειθούς και να μπορεί να εμπνέει και να ηγείται.

Η συναισθηματική νοημοσύνη είναι δηλαδή μια ουσιαστική κατανόηση των όσων μαθαίνουμε. Μερικές πλευρές της συναισθηματικής νοημοσύνης μπορούν να μετρηθούν, ωστόσο είναι πολύ δύσκολο να προσδιοριστεί με ακρίβεια ο δείκτης

της συναισθηματικής νοημοσύνης. Ενώ ο ΔΝ μετρά συγκεκριμένες καταστάσεις, η συναισθηματική νοημοσύνη αποτελεί το μέτρο χρήσης των συναισθημάτων και των γνωστικών μας ικανοτήτων. Ουσιαστικά έχει να κάνει περισσότερο με την επαγγελματική επιτυχία και την ευτυχία στη ζωή.

Παρόλα αυτά στον πραγματικό κόσμο ο ΔΝ δεν είναι άσχετος με την επιτυχία στην εργασία, ανάλογα με το βαθμό που οι διοικήσεις των επιχειρήσεων και των οργανισμών τον συσχετίζουν με τους συντελεστές παραγωγικότητας και απόδοσης των εργαζομένων. Υπάρχει δηλαδή συσχέτιση και όχι αιτιότητα ανάμεσα στη νοημοσύνη ενός εργαζομένου και στην ένταξη ή την προαγωγή του στο χώρο εργασίας. Οι μέθοδοι προσδιορισμού του ΔΝ μπορούν να προβλέψουν το βαθμό απόδοσης των εργαζομένων στη δουλειά τους με ψευδοποσοτική ακρίβεια και δεν αποτελούν μέτρηση της νοημοσύνης τους.

Δηλαδή θα μπορούσε ο υψηλός ΔΝ να αποτελεί λόγο για την κατάληψη μιας καλύτερης εργασίας ή η καλύτερη θέση εργασίας να δίνει ευκαιρίες να εξασκήσει ένας εργαζόμενος τις νοητικές του δεξιότητες ώστε να τον οδηγήσουν σε άνοδο του ΔΝ, αλλά μπορεί ακόμα τόσο ο ΔΝ όσο και η καλή θέση εργασίας να εξαρτώνται από άλλους παράγοντες. Την συσχέτιση αυτή μεταξύ ΔΝ και επαγγελματικής επιτυχίας συχνά την δημιουργούν οι ίδιοι οι εργοδότες στο χώρο εργασίας, διαμορφώνοντας τα κριτήρια επιλογής και προαγωγής κατά τέτοιο τρόπο, που να δίνεται δυστυχώς η ευκαιρία για επαγγελματική επιτυχία μόνο σε εκείνους που διαθέτουν ακαδημαϊκά προσόντα ή υψηλούς ΔΝ.

*της Ελισάβετ Μήτσου, ΜΡΑ

Πηγή: thrakitoday.com